

چکیده

هدف کلی این پژوهش عبارت بود از بررسی عملکرد شبکه های بهداشت و درمان

استان مازندران در طرح پیشگیری از بروز موارد جدید بیماری تالاسمی ماژور .

این پژوهش با استفاده از روش توصیفی انجام گرفت . جامعه آماری مورد پژوهش

عبارت بود از ۱۳ مرکز ویژه مشاوره تالاسمی . ۱۳ مرکز بهداشت شهرستان و یک مرکز

بهداشت استان (جمعاً ۲۷ مرکز) ، بدلیل زیاد نبودن تعداد مراکز، نمونه گیری بعمل نیامد .

اطلاعات در این پژوهش از طریق پرسشنامه و بطور مستقیم و حضوری توسط پژوهشگر

جمع آوری شد و جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی استفاده گردید .

یافته های این پژوهش نشان داد ک بیش از دو سوم از مراکز ویژه مشاوره و مراکز

بهداشت شهرستانها از لحاظ داشتن امکانات ، سل کانتر (۸۴/۶٪) الکتروفورز (۶۱/۵٪) و

فضای فیزیکی (۴۶/۲٪) در وضعیت مناسبی قرار داشتند .

یافته های این پژوهش همچنین نشان داد که تا پایان سال ۷۸ (۵۳/۸٪) پزشکان و

(۵۴/۵٪) از کارشناسان شاغل در مرکز ویژه مشاوره آموزش دیده بودند .

یافته های بدست آمده در زمینه نتیجه مشاوره قبل از ازدواج حاکی از اینست که از

مجموع ۶۲۳ زوج ناقل شناسایی شده طی سالهای ۷۶ لغایت ۷۸ ، (۴۷/۴٪) منجر به صرف

گشته است . بیشترین درصد انصراف را بترتیب شهرستانهای آمل با (۵۶/۶٪) ، قائمشهر

(۶۵٪) و ساری (با ۴۲/۷٪) و کمترین درصد انصراف را بترتیب شهرستانهای رامسر با (۰٪) ،

بهشهر با (۲۸٪) و نور با (۲۸/۶٪) داشته اند .

یافته های دیگر پژوهش بیانگر این است که میزان شیوع بیماری در استان مازندران

۸۶/۴ درصد هزار نفر جمعیت است که بیشترین پراکندگی در شهرستان بابلسر با ۱۵۱/۶ و

کمترین در شهرستان سوادکوه با $39/4$ درصد هزار نفر جمعیت می باشد. همچنین یافته ها نشان داد میزان بروز بیماری در استان $3/5$ درصد هزار نفر جمعیت می باشد. که بیشترین میزان بروز را شهرستانهای بابلسر با $8/8$ ، ساری با $5/2$ و قائمشهر با 4 و کمترین میزان بروز را شهرستانهای نور با $0/6$ ، سوادکوه با $0/9$ و آمل با $0/9$ درصد هزار نفر جمعیت داشته اند.

از لحاظ غربالگری یافته ها نشان داد که $30/3$ درصد از خانواده های بیمار (برادر و خواهر) تا پایان سال 78 غربال شده اند. بطوریکه مناسب ترین وضعیت را شهرستان نکاء با 100 درصد و نامناسب ترین وضعیت را شهرستان ساری با 10 درصد داشته اند. در رابطه با آموزش گروههای هدف یافته ها نشان داد که از مجموع 201074 نفر دانش آموزان $46/5$ درصد آموزش دیده بودند و بهترین عملکرد را شهرستان نوشهر با $72/6$ درصد دانش آموزان آموزش دیده و ضعیف ترین عملکرد را شهرستان محمودآباد با صفر درصد داشته اند.

در نهایت در زمینه انصراف از ازدواج، غربالگری خانواده بیمار، پوشش تنظیم خانواده، تشکیل جلسات کمیته تالاسمی، آموزش گروههای هدف اعم از دانش آموزان، عاقدین، سربازان، دانشجویان شهرستانهای آمل، نوشهر، بهشهر، نکاء قائمشهر بهترین عملکرد را داشته اند.